

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ... (και όχι μόνο...)

Ας αναρωτηθούμε λοιπόν...

Τί επιδιώκει ένα σχολείο συντρίβοντας τα πνεύματα και τα σώματα πάνω στην απάνθρωπη πραγματικότητα της αποδοτικότητας, της υποταγής και της πειθάρχησης ' τί καταφέρει μέσω του "καθήκοντος", του αυταρχισμού, της αυστηρότητας, της συνεχούς "αξιολόγησης", της εξαναγκαστικής συμμόρφωσης; Πώς μπορεί να "μορφώσει" αν όχι μέσω της ευχαρίστησης και του πάθους;

Ένας ιδιότυπος χώρος εγκλεισμού ' στέκεται κανείς εκεί με υποκριτικό σεβασμό, περιορισμένος, για να ενοχοποιηθεί, να κριθεί, να τιμωρηθεί, να χειραγωγηθεί, σαν ζητιάνος βοήθειας και αρωγής, για να απογοητευθεί με την ανιαρή δουλειά μιας αφηρημένης-νεκρής γνώσης. Γιατί πρέπει λοιπόν οι νέοι άνθρωποι να προσαρμοστούν; Γιατί πρέπει η ευαισθησία των παιδιών να σβήσει; Τί σχέση έχει τελικά με τον άνθρωπο μια απονευρωμένη επιβίωση προσηλωμένη στις προσταγές της οικονομίας του κέρδους και της εκμετάλλευσης-εξουσίασης ανθρώπου από άνθρωπο;

Η κοινωνία αυτή και η "εκπαίδευσή" της εξακολουθεί να ζυμώνεται με την άθλια μαγιά του δεσποτισμού, της αναγκαστικής εργασίας, της στρατιωτικής πειθαρχίας, της απομόνωσης ' καταφέρει να στηρίζεται σε ιεραρχικές δομές, στη λατρεία του αφεντικού, στη περιφρόνηση της γυναίκας, τον χωρισμό από τη ζωή, στην καταπιεστική βία, στην εξαπλούμενη αστυνόμευση... Η ζωντάνια, η θέληση για ανεξαρτησία και αυτονομία, η γενναιοδωρία των εφήβων συνθλίβονται για να δώσουν τη θέση τους στη μίζερη ελπίδα μιας κοινωνικής ανόδου και μιας εγγυημένης καριέρας μέχρι την...σύνταξη, βήμα-βήμα μέσα στο εξοντωτικό άγχος του "άξιου" και του "ανάξιου".

Η ανάγκη της εμπορευματικής κοινωνίας για κέρδος, φθείρει, μολύνει και σκοτώνει τη ζωντάνια των όντων. Τα νεανικά χρόνια χάνονται μέσα στην κατήφεια και την αλλοτρίωση. Ας το παραδεχθούν κάποιοι: η ανία γεννάει την βία και η ασχήμια των κτιρίων παροτρύνει στον "βανδαλισμό". Ένα σχολείο στο οποίο μαθαίνεις να είσαι "αποδοτικός", να επιβιώνεις με οποιοδήποτε τίμημα, ξεχνώντας τελικά να ζεις δεν το θέλουμε.

Θέλουμε μια ζωή που να βασίζεται στην δημιουργικότητα, όχι στην καταναγκαστική εργασία, στην αυθεντικότητα και όχι στο φαίνεσθαι, στον πλούτο των επιθυμιών μας και όχι στους μηχανισμούς της απώθησης και της εκτόνωσης ' απαλλαγμένη από τον φόβο, τον εξαναγκασμό, την ενοχή, την εξάρτηση. Μια παιδεία που θα έχει ως σκοπό την αυτονομία, την αυτοδιάθεση και ανεξαρτησία, την αυτοδημιουργία. Ένα σχολείο που δεν θα έχει σαν έμβλημά του την ανταγωνιστικότητα, κύριο συστατικό της ηθικής του εμπορίου ' που δεν θα βασίζεται στο αίσθημα του 'λάθους' για να καταδικάσει την απόλαυση της ζωής σε αμαρτία ' που δεν θα φυλακίζει το βλέμμα, που δεν θα ταπεινώνει το σώμα ' ένας τόπος όπου δε θα ενθαρρύνεται η δουλοπρέπεια για να συνυπολογιστεί αργότερα στον ισολογισμό της προαγωγής, στο τέλος του χρόνου ' όπου δεν θα βομβαρδίζεται το μυαλό με ιδέες "αξιοσέβαστες" που να σέβονται την ό,ποια εξουσία-αυθεντία ' όπου η περιέργεια και η αντίρρηση δεν θα θάβεται απ'την αγωνία του λάθους και των "συνεπειών", το φόβο της ποινής. Γιατί μόνο η ανατροφή μέσα σε μια ατμόσφαιρα ελευθερίας, απαλλαγμένη από την ηθική (και κάθε άλλου είδους) καταστολή, από τον εξουσιαστικό έλεγχο, μπορεί να οδηγήσει σε μια κοινωνία αυτορρυθμιζόμενων, αυτόνομων ατόμων με μή δουλική νοοτροπία, μακριά από τον ετερόνομο έλεγχο...

Από που λοιπόν αντλεί η καθηγητική εξουσία το δικαίωμά της να αξιώνει και να απαξιώνει, να καθορίζει την τύχη του άλλου (μέσα από συνεχόμενες κρίσεις), αποτέλεσμα της θέλησης για δύναμη, για επιβολή και κυριαρχία;

Η γνώση του κόσμου, χωρίς την συνείδηση των επιθυμιών της ζωής, είναι μια νεκρή γνώση. Απέναντι σε έναν στρατιωτικοποιημένο εκπαιδευτικό μηχανισμό, όπου αλλοτριώνεται με θλιβερό τρόπο ένα εφεδρικό εργατικό δυναμικό-εμπόρευμα, αντιτάσσουμε ένα Ελεύθερο σχολείο, ελκυστικό πάρκο της γνώσης, χώρο ανοιχτό στη δημιουργική έκφραση και την φαντασία. Αυτό που διδάσκεται μέσω του φόβου (μέσω του καθήκοντος και όχι μέσω της τέρψης) καθιστά την ίδια την γνώση φόβητρο. Τίποτα δεν προοδεύει μέσω του τρόμου, εκτός από τον ίδιο τον τρόπο.

Ίσως λοιπόν να πρέπει να το τονίσουμε ξανά: δεν υπάρχουν ηλίθια παιδιά, υπάρχουν μόνο βλακώδεις μέθοδοι εκπαίδευσης. Κανείς δεν είναι ανώτερος ή κατώτερος από κάποιον άλλο, ούτε μετατρέψιμος... Καθένας έχει τα δικά του προσόντα τα οποία και πρέπει να τελειοποιήσει, για τη μοναδική απόλαυση του να αισθάνεται σε αρμονία με αυτό που ζει. Η αναζήτηση της 'ταυτότητας' σε μια φυλή, μια θρησκεία, ένα δόγμα είναι καταδίκη του εαυτού στη μή-τελείωση. Αυτό που μπορεί να μας χειραφετήσει, να μας απελευθερώσει, είναι η ταύτιση με ό,τι πιο ζωντανό έχουμε μέσα μας. Ας μην το ξεχνάμε: διαπαιδαγωγεί κανείς με το να αφήνεται να διαπαιδαγωγηθεί και ο ίδιος...

Η λογική του εμπορίου που τείνει να μας εξουσιάζει, απαιτεί κάθε επιδότησή της να ανταποδίδεται με μια μεγαλύτερη υπακοή στο καταπιεστικό αυτό σύστημα. Θα ενταχθούμε λοιπόν ως μισθωτοί σκλάβοι-καταναλωτές, ως πελάτες στην ευρωπαϊκή αγορά της επικερδούς γνώσης;

Είναι αναγκαία μια διάκριση: σχολική εκπαίδευση είναι μια σχεδιασμένη μέθοδος κοινωνικοποίησης, που έχει στόχο να παράγει, διαμέσου ενός συστήματος θεσμικών ελέγχων, υπάκουους εργάτες και πολίτες ' όπου η γνώση δεν αποτελεί μέσο κατανόησης και κριτικής ανάλυσης, αλλά υποταγής στην καθεστυκυία κοινωνική δομή (σήμερα το παγκοσμιοποιημένο και διεθνοποιημένο κεφάλαιο έχει ανάγκη από πειθήνιους, φτηνούς και ευέλικτους, στενά εξειδικευμένους εργαζόμενους). Όμως, μόρφωση σημαίνει την απόκτηση γνώσης και ικανότητας με τις οποίες μπορούμε να μετασχηματίσουμε και να ριζοσπαστικοποιήσουμε τον κόσμο, να μεγιστοποιήσουμε την ατομική αυτονομία ' είναι πηγή απελευθέρωσης.

Ίσως η βανουσότερη εν τέλει εξουσία να είναι αυτή που επιδρά πάνω στην αντίληψη των ανθρώπων για τον ίδιο τους τον εαυτό. Η απόρριψη, το τέρμα ενός ατέλειωτου δαιδάλου αξιολογήσεων, φαίνεται πως έχει τη δύναμη να οδηγήσει στην υποταγή, την απάθεια, το αδιέξοδο και τελικά την στασιμότητα.

Μια μάθηση στην οποία η σκέψη ασφυκτιά, πλήτει, δεν μπορεί να διδάξει παρά μόνο την εξημέρωσή της και την ασφάλεια της βαρβαρότητας του κράτους και των εξουσιαστών.

Να οικειοποιηθούμε τα σχολεία, τις σχολές ' να τα κάνουμε κέντρα ζωής και εξέγερσης ενάντια στην παραμορφωτική-καταπιεστική τους επιρροή.

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΕΣ για την Εκπαίδευση.

